

ÜREME SİSTEMİ (Systema genitalia)

Neslin devamında kadın genital organlarının görevi erkek genital organlarının görevinden daha komplekstir. Kadın üreme sistemine ait organlar hem dişi üreme hücresi olan **ovumu meydana getirmekle, hem ovumun döllenmesinden itibaren doğuma kadar geçen süre içerisinde onun beslenmesini ve barınmasını sağlamak ve hem de doğum olayını gerçekleştirmekle görevlidir. Bunun yanında dünyaya gelen bebeğin büyütülüp beslenmesinde kadın erkeğe göre daha fazla aktif görev üstlenmiştir.**

Erkek genital organları, erkek üreme hücresini (spermatozoon**) üretip, kadın birleşme organına (vagina) bırakmakla görevlidir.**

ERKEK GENİTAL ORGANLARI **(Organa genitalia masculina)**

Erkek genital organları buldukları yerler göz önüne alınarak iç ve dış genital organlar diye iki gruba ayrılarak incelenir.

ERKEK İÇ GENİTAL ORGANLARI **(Organa genitalia masculina interna)**

İç genital organlar kısmen pelvis boşluğunda ve kısmen de perineum'da bulunurlar. Bu grupta, **testis**, **epididymis**, **ductus deferens**, **vesicula seminalis**, **prostata** ve **glandula bulbourethralis** bulunur.

Testis (Orchis): Testisler erkek üreme hücrelerini (spermatozoon) ve erkeğe özgü seks hormonlarını üreten, kuş yumurtası büyüklüğünde organlar olup scrotum içerisinde bulunurlar. Sağlı sollu bir çift olan testisler **4-5cm** uzunluğunda, **2.5cm** genişliğinde, **3cm** kalınlığında ve **10-14 gr** ağırlığındadır. Testisler oval biçimde olup yanlardan basıktır, scrotum içinde hareket ederler ve sol testis sağ testisten **1cm** daha aşağıdadır.

Epididymis: Epididymis spermiumların depo edildiği ve olgunlaştığı bir oluşumdur. Testis'lerin arka kenarında bulunan epididymis yaklaşık 6 metrelik ductus epididymis'in bir araya toplanmasıyla oluşan bir yapıdır. Epididymis'in genişlemiş üst kısmına **caput epididymidis**, orta parçasına **corpus epididymidis**, alt parçasına **cauda epididymidis** denir.

Ductus deferens: Ductus deferens cauda epididymis'in devamı şeklinde başlar ve **ductus ejaculatorius'a** kadar uzanır. Yaklaşık 40-50cm uzunluğunda kalın duvarlı bir borudur. Epididymis'te depo edilen spermiumların **ductus ejaculatorius'a** kadar taşınmasını sağlar.

Kordon (Funiculus spermaticus): Testislerin iniş sırasında, birlikte sürükledikleri damarları, sinirleri ve ductus deferens, inguinal kanalda bir araya gelerek kordonu oluştururlar. **Funiculus spermaticus** testisleri scrotum içerisinde asılı tutar. İnguinal kanalın başlangıcından testisin arka kenarına kadar uzanır. Sol kordon sağdakinden biraz uzundur. Bu yüzden sol testis biraz daha (yaklaşık 1cm) aşağıdadır.

Ductus ejaculatorius: Vesicula seminalis'in salgı kanalı ile ductus deferens'in son kısmı birleştikten sonra prostata içerisine girer ve **ductus ejaculatorius** adını alır. Uzunluğu 2cm kadardır. Bu kanal **prostat** içerisinde **urethra'ya** açılırlar.

ERKEK ÜREME ORGANLARININ ÖZEL BEZLERİ: Bu bezler; **vesicula** (glandulae) **seminalis**, **prostata** (gl. prostata) ve **gl. bulbourethralis** olmak üzere üç tanedir.

Vesicula seminalis (Gl. vesiculosa): Vesicula seminalis sağda ve solda birer adet olup, **mesanenin** arka yüzü ile **rectum** arasına yerleşmiştir.

Scrotum: Testis, funiculus spermaticus'un alt bölümü ve epididymis'i içinde barındıran torbaya **scrotum** denir. Symphysis pubis'in hemen altında uyluğun üst kısmının ön tarafında bulunur.

Bezin salgısı spermiumların enerji ihtiyacını karşılayan fruktoz, az miktarda askorbik asit ve fibrinojen ile pıhtılaşma enzimi (vezikulaz) içerir.

Bez ejakulasyon esnasında kontraksiyon yapar, ductus ejaculatorius'a akan salgıları ejakulat sıvısının **%60-70'ini oluşturur.**

Salgısı, spermiumların hareketlerini arttırdığı gibi içinde bulunan fruktoz ve diğer besleyici maddeler ile spermiumların ovumu dölleyinceye kadar yaşamalarını sağlar.

Prostata: Erkek genital sisteminin en büyük bezidir. Yüksekliği 3cm, genişliği 4cm ve kalınlığı 2cm olup ortalama ağırlığı 20gr'dır. Prostat küçük pelviste, **symphysis pubica'nın** arkasında, **rectum'un** önünde, **mesane'nin** altında ve **diaphragma urogenitale'nin** üstünde bulunur. Prostatın içerisinden **urethra** ve **ductus ejaculatorius** geçer Prostatın içerisinden **urethra** ve **ductus ejaculatorius** geçer.

Yapısı: Prostat dokusu dıştan ince ve sağlam bir kapsülle (capsula prostatica) sarılıdır. Prostat bezi kanallarında bir miktar salgı depo edilir. Ejakulasyon sırasında ara dokuda bulunan kasların kasılmasıyla buradaki salgı urethraya akıtılır.

Gl. bulbouretralis (Cowper bezi): Yuvarlak, 1cm çapında ve sarı renkli bir çift bezdir.. Müköz salgısı diğer bezlerin salgısı ile birleşerek spermanın mukoid kıvamda olmasını sağlar.

ERKEK DIŞ GENİTAL ORGANLARI (Organa genitalia masculina externa)

Dış genital organlar urogenital diaphragma'nın ve arcus pubicus'un aŐađısında bulunur. Bu grupta **scrotum**, **penis** ve **urethra** yer alır.

Scrotum: Testis, funiculus spermaticus'un alt bÖlümü ve epididymis'i içinde barındıran torbaya **scrotum** denir. Symphysis pubis'in hemen altında uyluğun üst kısmının ön tarafında bulunur.

Penis: Erkek çiftleşme organı olan penis iki kısımda incelenir. Perineum'da bulunan ve dışarıdan görünmeyen kısmına **radix penis** denir. Dışarıdan görülen ve çiftleşmeye yarayan kısmına ise **corpus penis** denir. Bu kısım penis ucundan pubise kadar uzanır.

- **Prof. Dr. Erdoğan UNUR'un notlarından alınmıştır.**